Dosar nr.2-19152/23

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

13 februarie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Gheorghe Stratulat
Grefier Mihaela Blanovschi

în sediul instanței, în ședință publică, a examinat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Victor împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală și Administrația Națională a Penitenciarelor privind constatarea încălcării drepturilor, încasarea prejudiciului material, a coeficientului de inflație și a prejudiciului moral,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. La 15 septembrie 2023, Munteanu Victor, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției, prin care solicită:
   - constatarea încălcării dreptului la libertate și siguranță, prevăzut de art.5 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
   - încasarea prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală, al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana şi Curții de Apel Chișinău, sub forma salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă 25.02.2021 – 10.05.2023, în mărime de 578 648,85;
   - încasarea prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală, al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana şi Curții de Apel Chișinău, cu titlu de coeficient al inflației calculat din salariu pentru perioada februarie 2021 – aprilie 2023, în mărime de 150 150,65 lei;
   - încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală, al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale,

al Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana şi Curții de Apel Chișinău, în mărime de 1 000 000 (un milion) lei;

- încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii, Munteanu Victor menționează că, la data de 21 februarie 2020 procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale a emis ordonanța de începere a urmăriri penale urmare a raportului depus de procurorul M. Gropa şi a fost pornită urmărirea penală pe faptul existenței unei bănuieli rezonabile că au fost săvârșite infracțiunile prevăzute de art. 284 alin. (l) şi 286 din Codul Penal.
3. Susține că, potrivit cuprinsului actului de sesizare, mai multe persoane care își execută pedeapsa cu închisoarea în diferite penitenciare ale Republicii Moldova, fiind membri ai organizației criminale ,,Machena" şi dorind să fortifice poziţiile organizației criminale din care fac parte, în coraport cu alte organizații criminale, întreprind acțiuni prin intermediul grupărilor criminale care își desfășoară activitatea în penitenciarele țării, dar şi în afara acestora, atrăgând de partea sa unii angajați, precum şi factori de decizie ai Administrației Naţionale a Penitenciarelor, cu scopul destabilizării activității acestora, preluării conducerii din umbră a ei şi gestionării resursului public, precum şi pentru a mări numărul de membri ai asociației criminale şi crearea de fonduri bănești şi de altă natură pentru susținerea lor financiară şi a activității criminale a organizației, terorizând în așa mod condamnații porniți pe calea corectării şi periclitând astfel ordinea de drept.
4. Afirmă că, la 24 februarie 2021 a fost reținut pe termen de 72 ore pe cauza penală *****, și în aceeaşi zi i s-a atribuit calitatea de bănuit pe cauza penală *****, potrivit indicilor infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 284 alin. (l) Cod Penal.
5. Succesiv, la 26 februarie 2021 a fost recunoscut în calitate de învinuit prin ordonanța de punere sub învinuire conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 284 alin. (l) Cod Penal.
6. Susține că, a fost învinuit de faptul că, deținând funcția de director al Penitenciarului nr. 15, Cricova, fiind membrul grupului criminal condus de directorul adjunct al Administrației Naţionale a Penitenciarelor Serghei Demcenco, format din persoane ce dețin funcții publice cu statut special în cadrul sistemului administrației penitenciare, parte componentă a organizației criminale „Machena", a întreprins acțiuni prin intermediul grupării criminale nominalizate, favorizând activitatea prejudiciabilă a membrilor ei ce ține de crearea de fonduri bănești şi de altă natură pentru susținerea lor financiară şi a activității criminale a organizației prin permiterea jocurilor de hazard, comercializarea drogurilor şi a altor obiecte interzise conform anexei nr.7 din Hotărârea Guvernului nr.583/26.05.2006 cu privire la aprobarea statutului executării pedepsei de către condamnați, înzestrarea organizației criminale cu instrumente pentru săvârșirea de infracțiuni, prin admiterea introducerii telefoanelor în penitenciar, precum şi contribuirea la angajarea de membri în organizația criminală, acțiune materializată prin limitarea controlului din partea organelor de stat şi întărirea poziției dominante de conducere a așa

zisului hoț în lege, Vladimir Moscalciuc, fapt ce determină atragerea condamnaților de partea ultimului.

7. Relevă că, organul de urmărire penală a considerat că prin acțiunile sale intenționate, manifestate prin intenție directă, având rolul de autor în cadrul grupării criminale, Munteanu Victor Tudor a comis infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (2), 46, 284 alin. (l) Cod Penal, participarea în calitate de autor la crearea şi conducerea unei organizații criminale, adică crearea sau conducerea unei organizații criminale, întemeierea unei astfel de organizații şi organizarea activității ei, prin căutarea şi angajarea de membri în organizația criminale, prin ținerea de adunări ale membrilor ei, prin crearea de fonduri bănești şi de altă natură pentru susținerea lor financiară şi a activității criminale a organizației, precum şi contribuirea la înzestrarea organizației criminale cu arme şi instrumente pentru săvârșirea de infracțiuni.
8. La 26 februarie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a emis încheierea, prin care a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Maxim Gropa şi a aplicat în privința lui Munteanu Victor măsura preventivă- arestul preventiv pe termen de 30 zile, începând cu data de 24.02.2021, ora 15:51 până la data de 26.03.2021, ora 15:51.
9. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2021, a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Igor Gheorghiță împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2021. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău în decizia sa a reiterat conținutul încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2021 fără a indica la modul concret probele în sensul necesității aplicării arestului preventiv în privința lui Munteanu Victor, dar operând cu expresii cu caracter general.
10. La 26 martie 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a emis încheierea prin care J admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale Maxim Gropa şi a prelungit măsura preventivă sub formă de arest în privința lui Munteanu Victor pe termen de 30 zile începând cu data de 26.03.2021, ora 15:51 până la data de 25.04.2021, ora 15.51.
11. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2021 a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Igor Gheorghiță împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 martie 2021. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău în decizia sa a reiterat conținutul încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 martie 2021 fără a indica la modul concret probele în sensul necesității aplicării arestului preventiv în privința lui Munteanu Victor, dar operând cu expresii cu caracter general.
12. La data de 23 aprilie 2021 judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a emis încheierea prin care a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Maxim Gropa şi a prelungit măsura preventivă sub formă de arest în privința lui Munteanu Victor pe termen de 30 zile începând cu data de 25.04.2021, ora 15:51 până la data de 15 05.2021, ora 15:51. Ca şi în cazul celorlalte încheierii, judecătorul de instrucție doar a operat cu expresii cu caracter general.

13. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2021 a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Igor Gheorghiță împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 aprilie 2021. Argumentele Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău în decizia sa sunt cu caracter general.
14. La 24 mai 2021 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a emis încheierea prin care a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile şi a prelungit măsura preventivă sub formă de arest în privința lui Munteanu Victor pe termen dc 30 zile începând cu data de 25.05.2021, ora 15:51 până la data de 24.06.2021, ora 15:51. Ca şi în cazul celorlalte încheierii, judecătorul de instrucție doar a operat cu expresii cu caracter general.
15. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2021 a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Igor Gheorghiță împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 mai 2021. Argumentele Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău în decizia sa sunt cu caracter general.
16. Remarcă că, pentru data de 23 iunie 2021 fusese stabilită ședința la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana la care trebuia să fie examinat demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile privind prelungirea arestului preventiv în privința lui Munteanu Victor cu încă 30 zile. Astfel, în cadrul ședinței de judecată avocatul Liliana Bînzari a depus o cerere prin care a anexat un șir de acte (în total 24 înscrisuri) care combăteau afirmațiile procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile în sensul necesității prelungirii arestului preventiv în privința lui Munteanu Victor.
17. Susține că, în pofida probelor prezentate de apărare şi a argumentelor sale, la 23 iunie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a emis încheierea prin care a admis parțial demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile şi a înlocuit măsura preventivă în privința lui Munteanu Victor din arest preventiv în arest la domiciliu pe termen de 30 zile începând cu data de 23.06.2021, ora 15:51 până la data de 24.06.2021, ora 15:51 şi s-a aplicat măsura preventivă -arestul la domiciliu începând cu data de 24.06.2021, ora 15:51 până la data de 24.07.2021, ora 15:51. Ca şi în cazul celorlalte încheieri: judecătorul de instrucție doar a operat cu expresii cu caracter general.
18. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021 a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Liliana Bînzari împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 iunie 2021. Argumentele Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău în decizia sa sunt la fel, cu caracter general.
19. Menționează că, pentru data de 19 iulie 2021 fusese stabilită ședință la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana la care trebuia să fie examinat demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile privind prelungirea arestului domiciliu în privința lui Munteanu Victor cu încă 30 zile. Astfel, în cadrul ședinței de judecată avocatul Liliana Bînzari a depus o cerere prin

care a anexat un șir de acte (în total 23 înscrisuri) care combăteau afirmațiile procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile în sensul necesității prelungirii arestului la domiciliu în privința lui Munteanu Victor.

20. Remarcă că, în pofida probelor prezentate de apărare şi a argumentelor sale, la 19 iulie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a emis încheierea prin care a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile şi a prelungit arestul la domiciliu începând cu data de 24.07.2021, ora 15:51 până la data de 23.08.2021, ora 15.51. Ca şi în cazul celorlalte încheierii, judecătorul de instrucție doar a operat cu expresii cu caracter general.
21. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2021, a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Liliana Bînzari împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 iulie 2021. Argumentele Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău în decizia sa sunt cu caracter general.
22. Relatează că, la 23 august 2021 a expirat termenul deținerii sub arest la domiciliu a lui Munteanu Victor, in total 6 (șase) luni de detenție preventivă, iar procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile a emis Ordonanța privind prelungirea măsurii preventive în privința lui Munteanu Victor, obligația de a nu părăsi localitatea pe termen dc 60 zile, până la data de 22.10.2021, ora 16:00.
23. Succesiv, la 21 octombrie 2021 procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile a emis Ordonanța privind prelungirea măsurii preventive în privința lui Munteanu Victor, obligația de a nu părăsi localitatea pe termen de 60 zile, până la data de 22.12.2021, ora 16:00.
24. Subliniază că, în total a fost supus măsurilor preventive din 24.02.2021 până pe 22.12.2021 (în total 303 zile), dintre care sub arest preventiv din 24.02.2021 până pe 23.06.2021 (în total 4 luni), din 24.06.2021 pian pe 23.08.2021 sub arest la domiciliu (2 luni) şi sub obligația de nepărăsire a localității, alte 4 (patru) luni.
25. Remarcă că, măsurile preventive aplicate lui Munteanu Victor din 24 februarie 2021 până la 22 decembrie 2022 au fost contrare art. 5 § 1 lit. c) din Convenție deoarece autoritățile naționale l-au reținut și arestat fără să existe bănuiala rezonabilă că a comis infracțiunea care îi era imputată. Demersul procurorului privind aplicarea măsurii preventive arestul, și ulterior prelungirea măsurilor preventive nu era susținut prin probe care să justifice aplicarea măsurii preventive sub forma arestului preventiv în privința lui Munteanu Victor. Din conținutul tuturor actelor judecătorești, prin care s-a aplicat și prelungit măsurile preventive s-a evidențiat formalismul lor, or niciuna nu a conținut nimic concret, decât fraze cu caracter general preluate din normele de drept.
26. Subliniază faptul că, materialul probator anexat la dosar, demersurile de aplicare a arestului preventiv, după cum cele de prelungire a arestului preventiv, arestului la domiciliu în cauză nu putea „convinge un observator obiectiv că persoana în cauză ar fi

putut săvârși infracțiunea. Procurorul nu a prezentat nici o probă care să susțină o bănuială rezonabilă anume că Munteanu Victor a săvârșit o infracțiune.

27. Susține că, în cazul lui Munteanu Victor a existat încălcarea art. 5 § 2 din Convenție, deoarece arestarea preventivă a lui nu s-a bazat pe motive „relevante și suficiente”. Este firesc ca organele de drept să verifice toate circumstanțele pentru a se asigura că o persoană, la caz, Munteanu Victor nu este implicat în săvârșirea unor acțiuni reprobabile. Posibil ca uneori să fie necesară pornirea urmăririi penale ca ulterior, după ce organul de urmărire penală verifică toate circumstanțele, să scoată persoana de sub urmărire penală. Însă pentru ca să fie pornită urmărirea penală, chiar de la începutul ei trebuie să existe suficiente temeiuri în acest sens. În cazul lui Munteanu Victor, însăși urmărirea penală a fost pornită la 21 februarie 2020, cu aproape un an înainte ca Munteanu Victor să fie reținut.
28. Reține că, pentru ca să i se aducă aducă o acuzatie de natura celei care i-a fost comunicată lui Munteanu Victor, organul de urmărire penală trebuia să aibă probe care să confirme bănuiala rezonabilă în aceea că Munteanu Victor ar fi avut calitatea de autor la crearea şi conducerea unei organizații criminale nu doar pînă la data de 24 februarie 2021, cînd a fost reținut, dar chiar pînă la data de 21.02.2020, cînd a fost pornită urmărirea penală. Lipsa acestora s-a confirmat prin superficialitatea actelor judecătorești, prin care se aplica şi prelungeau măsurile preventive în privinta lui Munteanu Victor. Iar faptul că a fost scos de sub urmărire penală, confirmă că Munteanu Victor a fost acuzat de săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave în mod ilegal.
29. Relatează că, organele statului au acționat distructiv asupra vieții lui Munteanu Victor pe toate dimensiunile, l-au umilit, înjosit, i-au distrus cariera, l-au lipsit de surse de întreținere pe durata a peste doi ani.
30. Menționează că, la ***** a fost emis ordinul ***** „Cu privire la suspendarea raportului de serviciu cu dl Victor Munteanu”, potrivit căruia a fost suspendat raportul de serviciu cu dl Munteanu Victor *****comisar principal de justiție, director adjunct al Penitenciarului nr. 13-Chișinău al Administrației Naționale a Penitenciarelor pînă la soluționarea definitivă a cauzei penale. Raportul de serviciu a lui Munteanu Victor a fost suspendat după ce a fost depus demersul***** procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale. O acțiune inutilă, dar cu repercursiuni grave pentru Munteanu Victor.
31. Reține că, reîncadrarea în funcție a lui Munteanu Victor a avut loc la 11 mai 2023, în temeiul ordinului ***** „Cu privire la reîncadrarea în funcție a domnului Victor Munteanu.
32. Susține că, pentru faptul că a fost în imposibititate să muncească din motive ce nu-i sunt imputabile, lui Munteanu Victor i s-a cauzat un prejudiciu material prin neplata salariului începînd cu 25 februarie 2021 până pe 10 mai 2023. Mărimea salariului care urmează să i se achite lui Munteanu Victor, în care nu a lucrat, constituie suma de 578 648,85 lei, care a fost calculată în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 426 din

26.04.2004 privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu, pct. 3, 5, 6, 7, 10 (2). În așa fel, salariul mediu pe o zi lucrătoare va fi de 1 035,15 lei.

33. Prin urmare, prejudiciul material cauzat lui Munteanu Victor prin neplata salariului în mărime de 578 648, 85 lei cu aplicarea coeficientului de inflație constituie 150 150,65 lei.
34. Relatează că, Munteanu Victor a fost scos de sub urmărire penală abia la 27 aprilie 2023. Motivul scoaterii de sub urmărire penală a lui Munteanu Victor a fost că, fapta de care a fost acuzat nu întrunește elementele infractiunii. Munteanu Victor a fost sub urmărire penală începînd cu data de 24.02.2021 pînă pe 27.04.2023, doi ani, două luni și trei zile. Timp de 303 zile Munteanu Victor a fost supus măsurilor preventive, dintre care timp de 6 luni, arestului preventiv. Munteanu Victor a fost detinut în Penitenciarul nr. 13, Chișinău, Penitenciar din care fusese detașat în funcție de director adjunct al Penitenciarului nr. 15 Cricova prin ordinul nr.345 Cu privire la personal din 27 decembrie 2019.
35. Totodată, până la acest eveniment, Munteanu Victor începuse activitatea în sistemul penitenciar în anul 2016 în funcția de șef al Serviciului logistică al Penitenciarului nr. 13-Chișinău al Departamentului Penitenciare al Ministerului Justitiei.
36. Susține că, grație calităților sale profesionale, în anul 2017, Munteanu Victor a fost numit în funcția de Șef adjunct al Penitenciarului nr. 13-Chișinău al Departamentului Penitenciare, iar în legătură cu abrogarea Legii nr. 1036 din 17.12.1996, prin Legea nr. 300 din 21.12.2017, a fost numit în funcția de Director adjunct al Penitenciarului nr. 13-Chișinău al Administrației Naționale a Penitenciarelor.
37. Subliniază că, nu este posibil de descris în cuvinte ce a simțit Munteanu Victor, cel, care o viață întreagă în mod cinstit, onest, asiduu și-a construit o carieră, care mereu a fost doar premiat și menționat pentru rezultatele bune în activitatea profesională, care a fost funcție de conducere și la un moment dat a fost încătușat și ținut în detenție în instituția pe care a condus-o. Suferința morală pe care a suportat-o Munteanu Victor este de neimaginat. Știind că nu a admis nici cea mai mică abatere de la normele legale, într-o clipă s-a pomenit că toate mijloacele mass-media din țară transmiteau aceeași știre-Victor Munteanu, director adjunct la Penitenciarul nr. 15, Cricova a reținut, este plasat în arest. Numele lui Munteanu Victor a fost asimilat cu numele liderului lumii interlope Vladimir Moscalciuc, alias Machena, persoana lui Munteanu Victor a fost egalată cu lumea interlopă, cu cele mai periculoase persoane.
38. Reține că, Munteanu Victor a fost linșat public în tot sensul cuvântului, nefiindu-i protejat dreptul la prezumția nevinovăției, neavând posibilitatea să de-a replică. Or, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale a făcut publică o informația și numele său, asociindu-i numele cu numele interlopului Vladimir Moscalciuc, alias Machena. Astfel, informația despre reținerea lui Munteanu Victor a fost preluată masiv de multe mijloace media, cum ar fi www.zdg.md, www.facebook.com, www.prime.md, https://radiochisinau.md, https://agora.md, https://nordnews.md, https://zugo.md, https://tv.md, https://anticoruptie.md, https://www.capital.ro/ .

39. Accentuează că, mediatizarea intensă realizată cu contribuția Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale nu a avut loc din cauza interesului din partea societății, dar cu scopul de a-l intimida pe Munteanu Victor și de a obține de la el declarații, dar și de a-l discredita. Pe acest fon au fost răspândite informații false potrivit cărora Munteanu Victor ar fi depus declarații împotriva interlopului Vladimir Moscalciuc, alias Machena. Ca rezultat, au apărut alte informații potrivit cărora interlopul Vladimir Moscalciuc, alias Machena îi urmărește familia lui Munteanu Victor pentru a se răzbuna pe el. Drept urmare, atât Munteanu Victor, cât și familia sa au trăit un adevărat calvar după care nici acum nu și-au revenit complet.
40. Relatează că, până la ziua de 24 februarie 2021, Munteanu Victor ducea un mod normal de viață, desfășura activitate de muncă în mod onest, își exercita atribuțiile de serviciu cu dedicație, își făcea planuri de viitor. Până la 24 februarie 2021, Munteanu Victor încă trăia cu iluzia că în Republica Moldova există un sistem de drept în stare să asigure respectarea drepturilor fundamentale ale cetățeanului. Începînd cu 2021 sistemul de valori a lui Munteanu Victor s-a prăbușit, iar dezamăgirea şi neîncrederea a luat locul a tot în ce crezuse până atunci. Pentru o persoană care niciodată nu a încălcat nici cea mai minoră normă de niciun fel-etică, morală, cu atât mai mult de drept, cum este Munteanu Victor, este extrem de traumatizant să fii supus urmăririi penale, deținut în Penitenciarul nr. 13 din Chișinău, pe o durată atât de lungă.
41. Specifică că, din cauza acțiunilor de urmărire penală, a instanțelor de judecată care examinau superficial demersurile procurorului recursurile avocatului, pe fonul stresului la care a fost supus s-a agravat starea de sănătate a lui Munteanu Victor.
42. Subliniază că, suferințele psihice ale început pe 24 februarie 2021 nu s-au terminat nici prin scoaterea sa de sub urmărire penală prin ordonanța din 27 aprilie 2023. Starea profundă de jenă, intimidare, umilință, disconfort exprimată prin lezarea onoarei, demnității reputației profesionale se menține şi acum. Lui Munteanu Victor i-a fost știrbită imaginea de fost colaborator demn al organelor interne, de actual colaborator al instituției penitenciare. În perioada în care s-a aflat sub urmărire penală a fost lipsit de posibilitatea să se manifeste profesional, să avanseze în serviciu, să fie stimulat pentru succese pe care putea să le obțină. Acuzarea care i-a fost adusă ilegal lui Munteanu Victor şi a fost intens mediatizată, a declanșat un val de mânie, ură din partea societății.
43. Remarcă că, numele lui Munteanu Victor a fost pus pe aceeași balanță cu personalități criminale. Inițierea cauzei penale, a avut repercusiuni negative asupra sa, ducând la pierderea prestigiului moral, a credibilității, creindu-i-se arbitrar o imagine nesatisfăcătoare, ceea ce i-a lezat demnitatea reputația profesională în rândul colegilor de muncă. Pentru toată suferința la care a fost supus, Munteanu Victor urmează să fie despăgubit prin acordarea unei compesanții în cuantum de 1 000 000 (un million) lei. Această sumă nu acoperă integral stresul şi suferințele morale pe care le-a suportat, însă pot atenua starea de nedreptate prin care a trecut şi încă o mai resimte.

44. Susține că, a suportat cheltuieli de judecată sub forma onorarului pentru asistența juridică, care la fel urmează a fi încasate în beneficiul său din contul bugetului de stat gestionat de Ministerul Finanțelor prin intermediul Ministerului Justiției al RM.
45. *Inter alia*, reclamantul își întemeiază acțiunea pe prevederile art. art. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, Hotărîrea Guvernului RM nr.426 din 26.04.2004 privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu, pct.3. 5, 6, 7, 10 (2), articolele 1998, 2007, 2036, 2037 Cod civil, articolele 38, 85, 166, 167 Cod de procedură civilă.
46. La 12 februarie 2024, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a instanței, reprezentantul intervenientului accesoriu Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, procurorul Golban Vasile, a depus referință, prin care a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată. (f.d.131-139)
47. În motivarea poziției expuse în referință, reprezentantul intervenientului accesoriu Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, procurorul Golban Vasile, a invocat că, la 21 februarie 2020, de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, a fost pornită cauza penală ***** în baza unei bănuieli rezonabile că au fost săvârșite infracțiunile prevăzute de art. 284 alin.(1), 286 din Codul penal.
48. Menționează că, în cadrul procesului penal, reieșind din rezultatul acțiunilor de urmărire penală şi a măsurilor speciale de investigații efectuate care au avut drept scop individualizarea elementelor componenței de infracțiune şi stabilirea tuturor persoanelor ce ar fi participat la comiterea infracțiunii care şi constituie obiectul examinării cauze penale, fiind analizate materialele acumulate la data de 26 februarie 2021, din care la acel moment exista o bănuială rezonabilă precum că Munteanu Victor Tudor ar fi comis infracțiunea prevăzută la art.42 alin.(2), 46, 284 alin.(l) din Codul penal, complice la conducerea unei organizații criminale, ultimul a fost pus sub învinuire.
49. Reieșind din acțiunile de urmărire penale efectuate în cadrul urmăririi penale, în final nu s-au stabilit probe pertinente, concludente şi utile din care s-ar fi putut de conchis asupra faptului că şi Victor Munteanu ar fi participat în calitate de complice la conducerea organizației criminale, adică, că ar fi contribuit la săvârșirea infracțiunii prin înlăturare de obstacole, a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, a tăinuit mijloacele şi instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acestea şi obiectele dobândite pe cale criminală.
50. Susține că, în cadrul urmăririi penale fiind luate toate măsurile prevăzute de lege pentru asigurarea caracterului complet şi obiectiv al urmăririi penale, pentru investigarea sub toate aspectele a faptei ce a constituit obiect de investigare, în final stabilindu-se lipsa elementelor infracțiunii în acțiunile lui Victor Munteanu, la 27.04.2023, prin ordonanța motivată procurorul de caz, în baza art. 52 alin. (l) pct.22), art. 255, art. 275 pct.3), art.

284 1) şi (2) din Codul de procedură penală, a dispus scoatere de sub urmărirea penală în cauza penală ***** a cet. Munteanu Victor Tudor, născut la 27.11.1972.

51. Astfel, subliniază că, angajarea răspunderii Statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare urmărire penală, sunt necesare unele condiții speciale şi anume existenţa faptei ilicite, respectiv nu orice acțiune a organelor de drept şi instanțelor judecătorești atrage răspunderea statului.
52. În acest sens, atrage atenția că pentru aplicabilitatea dispozițiilor Legii nr. 1545- XIII din 25.02.1998, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale și morale cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii, instanței judecătorești urmează să existe si să fie întrunite cumulativ (minim o condiție), atât a circumstanțelor prevăzute la art. 6 „dreptul la repararea prejudiciului" și de art. 3 „cazurile de recuperare a prejudiciului".
53. Astfel, normele în cauză sunt indisolubile şi nu pot fi aplicate în mod separat. În speță, acțiunea civilă nu întrunește nici măcar separat una din condițiile prevăzute de art. 3 sau art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, nu încă cumulativ.
54. Menționează că, conform art. 50 din Codul penal, se consideră răspundere penală-condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale şi a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.
55. Făcând o apreciere a reglementărilor normelor menționate mai sus şi a circumstanțelor de fapt şi drept a cauzei, constată că în privința reclamantului prin ordonanța procurorului din 27 aprilie 2023, s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală cauza penală *****, din motiv că fapta sa nu întrunește elementele acțiunii.
56. Apreciind argumentele invocate în cererea de chemare în judecată în raport cu hotărârea adoptată la 27.04.2023 în cauza penală ***** în privința lui Victor Munteanu, consideră neîntemeiate argumentele din cerere, or, alegația reclamantului privind faptul că neîntemeiat a fost recunoscut în calitate învinuit o considerăm irelevantă, dat fiind faptul că, organul de urmărire penală, are obligația, potrivit art. 254 alin. (l) din Codul de procedură penală, să ia toate măsurile văzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.
57. Prin urmare, organul de urmărire penală, în virtutea rolului său activ, administrând probe care întemeiază bănuiala rezonabilă,1-a recunoscut pe Victor Munteanu în calitate învinuit, iar ulterior, în rezultatul acțiunilor de urmărire penală şi administrării probelor suplimentare, a fost demonstrat că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii. Deci, organul de urmărire penală nu a admis careva încălcări a normelor de drept procesual sau material şi nu a avut intenția de a cauza reclamantului un prejudiciu material şi moral.
58. Consecvent, ordonanța privind pornirea urmăririi penale şi ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de învinuit, sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale şi, prin sine însăși, pornirea urmăririi penale, recunoașterea persoanei în calitate de învinuit, nu afectează drepturi sau libertățile constituționale. Acestea sunt niște

măsuri procesuale prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică, au un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea, şi acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în al desfășurării acțiunilor menționate. În acest context juridic, atrag atenția instanței că organul de urmărire penală şi procurorul de caz, au acționat în cadrul cauzei penale în strictă corespundere cu prevederile legale.

59. Prin urmare, constată că reclamantul nu a fost atras ilegal la răspundere. Respectiv, existenţa în speța dată a unei ordonanțe de scoatere de sub urmărire penală, nu denotă faptul că organul de urmărire penală a admis careva acțiuni ilicite, or, efectuarea acțiunilor de urmărire penală este obligația organului de urmărire penală, are drept scop de a descoperi circumstanțele şi persoana care a comis infracțiunea.
60. Menționează că în temeiul art. 298 din Codul de procedură penală, în cazul în care bănuitul sau învinuitul nu este de acord cu acțiunile organului de urmărire penală, este în drept să se adreseze cu plângere împotriva acțiunilor, inacțiunilor şi actelor organului de urmărire penală şi ale organului care exercită activitatea specială de investigații, care se examinează de către procuror.
61. Afirmă că, conform prevederilor art. 299[1] din Codul de Procedură Penală, bănuitul, învinuitul poate depune plângere împotriva acțiunilor, inacțiunilor şi actelor efectuate sau dispuse de procurorul care conduce urmărirea penală sau exercită nemijlocit urmărirea penală ori împotriva acțiunilor, inacțiunilor şi actelor care au fost efectuate sau dispuse în baza dispozițiilor date de procurorul respectiv. Totodată, în cazul în care nu este de acord cu rezultatul examinării plângerii sale de re procuror, în temeiul articolului 313 al Codului de Procedură Penală, bănuitul, învinuitul „[...] poate contesta acțiunile sau inacțiunile organului de urmărire penală la judecătorul de instrucție ”.
62. Astfel, atrage atenția că în speța dată nu există nici un act procedural definitiv și irevocabil a judecătorului de instrucție, sau a organului ierarhic superior, prin care s-a stabili ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală, cerință prevăzută de legea nr.1545, art.3.
63. În contextul celor expuse şi reieșind din faptul că nici o condiție din prevederile legale menționate supra nu se regăsește în justificarea pretenției expuse în cererea de chemare în judecată de către reclamant, în ce privește încasarea prejudiciului din bugetul de stat, desprinde, că acțiunea acestuia poate fi calificată ca nefondată şi urmează a fi respinsă.
64. Or, conform art.118, alin.(l) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale că legea nu dispune altfel.
65. Cu privire la încasarea prejudiciului moral, reține că, suma prejudiciului material, moral, a costurilor şi a cheltuielilor urmează a fi reparat doar dacă se stabilește violarea Convenției, dacă a fost stabilit prejudiciu şi dacă există o legătură de cauzalitate între violarea Convenției și prejudiciu pretins (pct.19 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiției nr.8 din 24 decembrie 2012).

66. Prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea şi profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie şi personal).
67. Notează că, potrivit reglementărilor art. 219, alin. (4) din Codul de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, gravitatea şi persistența suferințelor psihice, inclusiv legate de incapacitatea de a se apăra pe sine ori alte persoane, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.
68. Susține că, în temeiul art. 11 din Legea nr.1545, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luîndu-se în considerare: gravitatea acțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei ale în instanța de judecată; rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferințele fizice, caracterul şi gradul suferințelor psihice; măsura în care compensație bănească poate atenua suferințele fizice şi psihice cauzate; durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.
69. Relatează că, mărimea prejudiciului moral urmează să fie proporțională cu sumele acordate de tea Europeană în cauze similare, adică în cauze care vizează violări similare ale Convenției şi care sunt îndreptate împotriva Republicii Moldova sau a țărilor cu un el de dezvoltare economică comparabil cu cel al Republicii Moldova.
70. Totodată, sarcina probării mărimii prejudiciului moral îi revine reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces, jurisprudența Curții Europene și excluzându-se pretenții excesive și vădit exagerate.
71. În contextul celor enunțate, notează că pentru a pretinde la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești, reclamantul în cererea de chemare în judecată urma să dovedească existența acțiunilor ilicite şi legătura cauzală a acestor acțiuni cu prejudiciul moral sub aspectul existenței (care suferințe fizice sau psihice) şi prin care probe se confirmă argumentele invocate de acesta, or, nerespectarea principiului probațiunii statuat la art.118 Cod de procedură civilă va constitui o încălcare flagrantă a prevederilor art. 6 a Curții Europene a Drepturilor Omului.
72. Reține că, potrivit Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție al Republicii Moldova nr.9 L 09 octombrie 2006 „cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral”, obligația de a dovedi faptul

pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe şi în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea.

73. Astfel, cu referire la achitarea sumei prejudiciului moral în cuantum de 1 000 000 lei, susține că reieșind din faptul că în speța dată nu sânt întrunite toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545, prin urmare nu există nici temei legal de a solicita încasarea acestui prejudiciu.
74. În această ordine de idei, subliniază că suma solicitată este neîntemeiată, exagerată, nejustificată, în condițiile în care, nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente şi concludente care să confirme faptul vătămării drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală, prezumție valabilă până la proba contrarie. Or, potrivit pct. 19 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție al Republicii Moldova nr.8 din 24 decembrie 2012, suma prejudiciului material şi moral urmează a fi reparat doar dacă se stabilește violarea Convenției, dacă a fost stabilit prejudiciul şi dacă există o legătură de cauzalitate între violarea Convenției şi prejudiciul pretins.
75. Cu privire la încasarea cheltuielilor de asistentă juridică, susține că, reieșind din conținutul Recomandării Curții Supreme de Justiție nr.23 „privind unele aspecte ale încasării cheltuielilor de asistență juridică", amintim că practica Curții Europene a drepturilor omului, referitoare la cheltuielile pentru asistență juridică urmează a fi constatat faptul dacă acestea au fost necesare, realmente angajate şi rezonabile în cuantum. Totodată, în acest sens, facem referire şi la Recomandarea Consiliului Uniunii Avocaților „privind cuantumul onorariilor avocaților şi compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică", probată prin Decizia nr.2 din 30 martie 2012.
76. Astfel, evidențiază că, la aprecierea costurilor şi cheltuielilor judiciare urmează a se conduce de două principii de bază: costurile şi cheltuielile urmează a fi în modul corespunzător probate, de obicei prin documente de plată sau prin prezentarea descifrării pe ore a lucrului avocatului şi tarife aplicabile și cheltuielile trebuie să fie rezonabile ca cuantum (în special în materia de tarife percepute pentru onorariile avocaților) şi necesare pentru proceduri în speță {nu se compensează sub nici o formă lucrul avocatului care nu are tangență directă la proces).
77. Respectiv, făcând o apreciere a tuturor circumstanțelor de fapt şi drept a cauzei, reieșind din faptul că în speța dată nu sunt întrunite toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr. 1545, conchide că nu există careva temei juridic de a se pretinde achitarea din contul statului atât a prejudiciului moral, cât şi a cheltuielilor pentru asistență juridică, motiv din care cererea dată urmează a fi respinsă.
78. Or, efectuând o apreciere a circumstanțelor de fapt şi a reglementărilor de drept menționate mai sus şi în legătură cu faptul că nu a fost demonstrată existența cărorva acțiuni ilicite ale organului de urmărire penală sau a procurorului întreprinse în adresa

reclamantului, remarcă că, în acest context nu sunt întrunite condițiile necesare pentru a se solicita despăgubiri din partea statului, în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998.

79. *Inter alia*, referința este întemeiată în baza prevederilor Legii nr. 1545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, articolele 55, 67, 68, 206 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Elucidarea prezenței și poziției participanților la proces:

80. În ședință de judecată, reclamantul Munteanu Victor, nu s-a prezentat, fiind reprezentat de avocatul Bînzari Liliana, care a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată pe temeiurile de fapt și de drept invocate, administrând suplimentar explicațiile în formă scrisă. (f.d.143-146)
81. În ședință de judecată, s-a prezentat reprezentantul Ministerului Justiției, Bîtca Irina, care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, administrând în acest sens referința. (f.d.148-154)
82. Conchide că, reieșind din practica juridică națională, statul răspunde patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi instanțelor judecătorești.
83. Reține că, elucidarea cazurilor şi condițiilor de răspundere patrimonială se face prin lege specială, actualmente, o asemenea lege specială este Legea nr.l545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești (în continuare Legea nr. 1545).
84. În acest sens, art. 6 din Legea nr.1545 prevede expres care sunt cazurile în care survine dreptul persoanei fizice/juridice la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești. Astfel, unul din aceste drepturi este şi scoaterea persoanei de sub urmărire penală (lit. b), art.6).
85. Prin urmare, coroborând norma legală citată mai sus la circumstanțele cauzei, constată că în privința reclamantului Victor Munteanu a fost emisă ordonanță de scoatere de sub urmărire penală, însă pentru a fi în prezența unei acțiuni civile întemeiate nu este suficient de a fi întrunite doar prevederile art. 6 din Legea nr.1545, dar este necesară şi întrunirea dispozițiilor prevăzute de art. 3, alin. (l) din Legea nr. 1545.
86. Astfel, prin prisma normei precitate, accentuează că este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale. aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale. confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale. în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum şi în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale

a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare.

87. Respectiv, desprinde că prezenta acțiune civilă este neîntemeiată, în condițiile în care, conform prevederilor enunțate rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept şi judecătorești atrage răspunderea Statului, la caz, în lipsa unor constatări privind ilegalitatea măsurile întreprinse de către organul de urmărire penală. Prin urmare, conchide că normele legale citate mai sus (art. 6 şi art. 3 din Legea nr.1545) sunt indisolubile, respectiv nu pot fi aplicate separat.
88. Menționează că, organul de urmărire penală a avut obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanțelor invocate în actul de sesizare, de a constata atât circumstanțele care dovedesc vinovăția, cât şi cele care dezvinovățesc, precum şi circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea penală. Totodată, eventuala clasare a cauzei penale nu trebuie percepută ca un rebut în activitatea organului de urmărire penală, dar ca o activitate normală de examinare a unei cauze penale. Organul de urmărire penală nu are doar ca scop identificarea şi sancționarea persoanelor vinovate, dar şi prevenirea şi curmarea săvârșirii infracțiunilor.
89. În context, menționează că, şi Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că dimensiunea obligațiunilor statului referitoare la investigarea minuțioasă şi rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracțional nu implică nici dreptul de a declanșa o anchetă penală împotriva unui terț sau ca acesta să fie condamnat la sancțiuni de natură penală, nici o obligație de rezultat care ar presupune ca orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare.
90. În special, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecție drepturilor garantate de Convenție, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căreia să nu existe nici o aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care s-au aflat la originea faptei.
91. Potrivit recomandărilor Hotărârii nr. 7 din 04.07.2005 a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale, ordonanțele de recunoaștere în calitate de bănuit şi/sau învinuit sunt niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale şi prin sine însăși nu afectează drepturile sau libertățile constituționale ale persoanei, precum şi nici nu sunt pasibile de atacare.
92. Conchidem că recunoașterea persoanei în calitate de bănuit şi/sau învinuit este o măsură procesuală prevăzută de lege, necesară într-o societate democratică în vederea stabilirii adevărului, are un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea şi acest scop este proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul desfășurării urmăririi penale.

93. La caz, s-a stabilit cert că, prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Maxim Gropa, din 26 februarie 2021, reclamantul a fost recunoscut în calitate de învinuit în cauza penală ***** pe faptul săvârșirii infracțiunii prevăzută de art. art. 46, 42 alin. (2), 284 alin. (1) Cod Penal.
94. Prin ordonanța procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Vasile Golban, din 27 aprilie 2023, Victor Munteanu a fost scos de sub urmărire penală pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate. Reieșind din circumstanțele speței, precum şi conținutul materialelor cauzei, pe de o parte cert este că, prin ordonanța din 27 aprilie 2023, emisă de către procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Vasile Golban, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a reclamantului Victor Munteanu pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, astfel formal fiind respectată condiția statuată în art. 6 lit.b) din Legea nr.1545 din 25.02.1998.
95. Pe de altă parte menționează că, acțiunile procurorului de recunoaștere a reclamantului Victor Munteanu în calitate de învinuit din speță nu pot fi calificate drept acțiuni de tragere ilegală la răspundere penală în sensul enunțat în art.3 din Legea nr.1545. Or, articolul 2 alin.(l) din legea indicată identifică expres că, în sensul prezentei legi, acțiuni ilicite sunt acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).
96. Aici este important de subliniat, în primul rând că, art. 50 din Codul penal identifică răspunderea penală ca fiind condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale şi a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege, iar drept rezultat doar acțiunea de recunoașterea persoanei în calitate de învinuit în condițiile statuate în art.65 alin.(l) şi art.66 (alin.l) din Codul de procedură penală, nu poate fi calificată drept o acțiune de condamnare publică.
97. Mai mult, din conținutul articolului 1 din Codul de procedură penală rezultă expres că, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu prevederile prezentului cod. Procesul penal se consideră început din momentul sesizării sau autosesizării organului competent despre pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni. Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvîrşite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit

vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată. Organele de urmărire penală şi instanțele judecătorești în cursul procesului sânt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

98. Alineatul (3) art. 19 Cod de procedură penală statuează că, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât şi cele care îl dezvinovățesc, precum şi circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea şi, în același sens art.252 identifică că, urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorului, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se transmită cauza penală în judecată în condițiile legii şi pentru a se stabili răspunderea acestuia.
99. Totodată alin. (l) art.279 codul citat arată că, acțiunile procesuale se efectuează în strictă conformitate cu prevederile prezentului cod şi numai după înregistrarea sesizării cu privire la infracțiune. Acțiunile de urmărire penală pentru efectuarea cărora este necesară autorizarea judecătorului de instrucție, precum şi măsurile procesuale de constrângere sânt pasibile de realizare doar după pornirea urmăririi penale, dacă legea nu prevede altfel.
100. Prin ordonanța de recunoaștere în calitate de învinuit a reclamantului Victor Munteanu, organul de urmărire penală a considerat că, sunt suficiente temeiuri de a bănui că, anume acesta a săvârşit infracțiunea prevăzută de art. art. 46, 42 alin. (2), 284 alin. (1) Cod Penal, însă ulterior, prin ordonanța de scoatere de sub urmărire penală s-a constatat că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.
101. Prin urmare reclamantul a fost supus unui control legal de către organele de resort ghidat de legea procesuală penală în scopurile enunțate în special în art. l, 19, 279 Cod de procedură penală, ingerință admisă atât de legislația națională, cât şi de cadrul normativ internațional, or, în spiritul legii enunțate reclamantul Victor Munteanu nu se poate opune acestei ingerințe atunci când interesul suprem al persoanei societății şi/sau a statului în sensul protejării împotriva comiterii infracțiunilor îl cere.
102. În acest context, rezultă că, reclamantul Victor Munteanu nu este în măsură să pretindă admiterea în privința dânsului a acțiunilor ilicite de către organul de urmărire penală şi violarea drepturilor sale prevăzute de par. l art.5, par.1,2 şi 3 lit.a) art.6 din Convenția Europeană pentru Apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale or, prin acțiunile sale organul de urmărire penală a acționat în conformitate cu legea procesuală penală, fără a admite încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată şi nu a comis fapte manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale. Or, fiind supus controlului de profil, în rezultatul acțiunilor întreprinse

de către organele de urmărire penală, s-a constatat că reclamantul Victor Munteanu nu este pasibil tragerii la răspundere penală sau judecății din motivul că, fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii, fapt care exclude temeinicia pretenției reclamantului că, acesta ar fi fost tras la răspundere penală în sensul art.50 Cod penal, iar în acest sens acțiunile organului de urmărire penală sub nici o condiție nu pot fi tratate drept ilicite atât în sensul Legii nr.1545 din 25.02.1998, cât şi în spiritul Legii procesuale penale.

103. Mai mult, deși reclamantul Victor Munteanu pretinde asupra ilegalității acțiunilor organului de urmărire penală, în special în condițiile în care a fost consultat de asistență juridică calificată, acesta nu şi-a manifestat dezacordul cu acțiunile organului de urmărire penale la faza de urmărire penală, or, art.313 Cod de procedură penală identifică expres dreptul persoanei interesate, la caz ar fi reclamantul din speță, de a contesta acțiunile organului de urmărire penală, inclusiv prin supunerea controlului judecătoresc a acțiunilor organului de urmărire penală întru constatarea anume a caracterului ilicit al acestora. Necontestarea acțiunilor indicate, face de a considera că la etapa efectuării acestora, precum şi ulterior reclamantul a fost de acord cu faptul supunerii sale controlului de către organul de urmărire penală, iar în privința acestuia nu ar fi fost comise acțiuni ce ar aduce atingere drepturilor fundamentale ale acestuia, decât ingerințele admise legal în sensul enunțat mai sus.
104. Concomitent este de menționat şi faptul, că în materialele cauzei lipsește o dovadă a faptului că reclamantul s-ar fi plâns, ar fi înaintat o cerere organelor competente de comiterea referitoare la pretinselor ilegalități, în scopul atragerii acestora la răspundere, inclusiv în temeiul art.306 Cod penal pentru pretinsa tragere la răspundere penală a persoanei nevinovate.
105. În circumstanțele enunțate, consideră că acțiunile organului de urmărire penală au fost legale, necontestate de către reclamantul Victor Munteanu la etapa corespunzătoare sau contestate şi respinse demersurile, iar drept rezultat deși formal ar dispune de dreptul pretins în condițiile lit.b) art.6 al Legii nr.1545 din 25.02.1998, în privința acestuia nu au fost comise acțiuni ilicite, or, în lipsa temeiului statuat în art.3 alin.(l) lit.a) al Legii nr.1545 din 25.02.1998, prejudiciul pretins a fi cauzat reclamantului nu este reparabil în sensul legii date.
106. Cu referire la legalitatea aplicării măsurilor preventive, în special a arestului preventiv, ține să indice asupra faptului că potrivit art. 176 alin. (2) CPP „Arestarea preventivă şi măsurile alternative de arestare se aplică numai persoanei care este învinuită, inculpată de săvârșirea unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoare pe un termen mai mare de 3 ani şi doar în condițiile prevăzute de prezentul cod.” în coraport cu norma dată, menționează că reclamantul a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 46, 42 alin. (2), 284 alin. (1) Cod penal pentru care legea prevede pedeapsa cu închisoarea pe un termen de la 8 la 15 ani. Mai mult ca atât, asupra legalității şi necesității aplicării şi prelungirii măsurii preventive sub formă de arest s-a expus atât judecătorul de

instrucție cât şi instanța de recurs la momentul contestării încheierii de aplicare sau de prelungire a măsurii preventive.

107. Totodată, notează că, pentru a pretinde în special la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului pretins a fi încălcat în speță, reclamantul în cererea de chemare în judecată urma să dovedească prejudiciul moral sub aspectul existenței (care suferințe fizice sau psihice) şi prin care probe, se confirmă argumentele invocate de acesta (art. l 17-119 CPC), or, nerespectarea principiului probațiunii statuat la art.118 CPC va constitui o încălcare flagrantă a prevederilor art.6 a CEDO.
108. Cu referire la pretenția privind încasarea în beneficiul reclamantului Victor Munteanu a prejudiciului moral susține că, este o solicitare nefondată. Or, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr.1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului moral. Or, în lipsa unor acte ce atestă expres ilegalitatea actelor prin care au fost dispuse acțiunile de urmărire penală, pe cale de consecință se observă şi neîntrunirea condițiilor stipulate la art. 3 din legea nr. 1545/1998.
109. Totodată, pe marginea pretenției privind încasarea prejudiciului moral, subliniem că potrivit art. 11 din Legea nr. 1545 mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare anumite criterii prevăzute de lege şi anume: gravitatea infracțiunii de a cărei săvârşire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul şi gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală şi la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum şi durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; natura dreptului personal lezat şi locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferințele fizice, caracterul şi gradul suferințelor psihice; măsura în care compensație bănească poate atenua suferințele fizice şi psihice cauzate; durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.
110. Suferințele fizice, caracterul şi gradul suferințelor psihice, în acest context, notează că prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul naşterii sau la bunurile dobândite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea şi reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie şi personal).
111. Potrivit hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.9 din 09.10.2006, cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral, obligația de a dovedi faptul pricinuirii prejudiciului moral (suferințe psihice sau fizice suportate) o exercită partea vătămată, de aceea în cererea despre compensarea prejudiciului moral aceasta trebuie să indice de către cine, în ce circumstanțe şi în baza căror acțiuni/inacțiuni i-au fost cauzate suferințe morale (psihice) sau fizice, prin ce se manifestă acestea. Or, reclamantul nu a prezentat probe justificative care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate. Toate argumentele invocate întru motivarea

pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter strict declarativ, formal, fără a dispune de careva suport probatoriu şi legal. Mai mult decât atât, suma pretinsă cu titlu de prejudiciu moral (1000 000 lei) o apreciem drept una exagerată şi inechitabilă suferințelor pretinse a fi suportate, mai mult decât atât - în lipsa unor acte ce constată ilegalitatea acțiunilor întreprinse de către organul de urmărire penală.

112. Cu titlu informativ, în cazul atestării, de către instanța de judecată, a întrunirii condițiilor prevăzute de Legea nr. 1545/1998, prezentă anumite exemple din jurisprudența națională privind cuantumul prejudiciului moral acordat persoanelor ce au intentat acțiuni în ordinea Legii nr. 1545/1998, care au fost achitate din start - de către instanța de fond: Lidia Punga şi Alexandr Punga împotriva Ministerului Justiţiei, Ministerului Afacerilor Interne şi Procuraturii Generale (dosar nr. 2ra-1217/19) - 5 000 de lei pentru fiecare; Vataga Mihail împotriva Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală (dosar nr. 2ra-991/22) - 30 000 lei; Victoria Sîmboteanu împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient accesoriu Procuratura Generală (dosar nr. 2ra-278/20) - 50 000 lei; Valeriu Bahnari împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient Procuratura Generală (dosar nr. 2ra-868/20) - 90 000 lei.
113. De asemenea, prezentă instanței diverse exemple din jurisprudența națională privind cuantumul prejudiciului moral acordat persoanelor ce au intentat acțiuni în ordinea Legii nr. 1545/1998, care au fost condamnate, iar ulterior achitate: Vitalie Rusu împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient accesoriu Procuratura Generală (dosar nr. 2ra-458/21) - 20 000 lei; Teodor Constantin împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient accesoriu Procuratura Generală (dosar nr. 2ra-1018/19) - 50 000 lei; Vadim Vdovîi împotriva Ministerului Justiţiei, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală, Serviciul Vamal şi Adrian Popenco (dosar nr. 2ra-1657/22) - 50 000 lei; Gheorghe Cojocaru împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient accesoriu Procuratura Generală (dosar nr. 2ra-331/22) - 60 000 lei; Vasile Guțu împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient accesoriu Procuratura Generală (dosar nr. 2ra-l578/22) - 200 000 lei.
114. Nu în ultimul rând, atrage atenția instanței că în cauza Serghei Zafronschii împotriva Ministerului Justiţiei, intervenient accesoriu Procuratura Generală (dosar nr. 2ra-l 162/22), s-a dispus încasarea a 400 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, însă circumstanțele cauzei sunt cu mult mai grave decât cele constatate în raport cu prezentul reclamant. Comparativ cu situația prezentului reclamant, Serghei Zafronschii a fost inițial achitat (soluție menținută de instanța de apel), ulterior condamnat, apoi rejudecat, iarăși condamnat şi în final - procesul s-a încetat (pe motiv că există hotărâri a organului de urmărire penală asupra acelorași persoane pentru aceleași fapte de scoatere a persoanelor de sub urmărire penală).
115. Cu referire la pretenția privind încasarea în beneficiul reclamantului a plăților salariale neachitate în perioada suspendării din funcție, susține că este o solicitare nefondată. Or, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate Legii

nr.1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului material şi moral.

116. Relatează că, reclamantul în motivarea solicitării privind încasarea prejudiciului material sub forma salariului ratat, face referire la faptul că la data de ***** a fost emis ordinul nr. 581 ef ”Cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu cu dl. Victor Munteanu, la demersuri procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, fiind calificată de către reclamant ca o acțiune inutilă dar cu repercusiuni grave pentru reclamant.
117. Ține să facă trimitere la prevederilor art. 200 din Codul de procedură penală care prevede că, „Suspendarea provizorie din funcție constă în interzicerea provizorie motivată învinuitului, inculpatului de a exercita atribuțiile de serviciu sau de a realiza activități cu care acesta se ocupă sau le efectuează în interesul serviciului public. Persoanei suspendate provizoriu din funcție i se întrerupe remunerarea muncii, însă perioada de timp pentru care persoana a fost suspendată provizoriu din funcție în calitate de măsură procesuală de constrângere se ia în calcul în vechimea generală de muncă. Suspendarea provizorie din funcție o decide administrația instituției în care activează învinuitul ori inculpatul, în condițiile legii, la demersul procurorului care conduce, sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală. Hotărârea administrației instituției de suspendare din funcție poate fi atacată la judecătorul de instrucție. ”
118. Prin urmare, în raport cu norma dată, rezultă că demersul procurorului privind suspendarea provizorie din funcție nu este de natură să fie obligatoriu pentru angajator, ci are un caracter de recomandare şi nici într-un caz nu produce efecte juridice pentru persoană, iar actul final prin care se presupune că s-ar fi încălcat într-un fel sau altul drepturile şi libertățile omului, este anume decizia privind suspendarea provizorie din funcție, deoarece anume instituția în care activează bănuitul/învinuitul decide suspendarea din funcție a angajatului cercetat penal.
119. Mai mult ca atât, conform normei expuse mai sus, decizia de suspendare din funcție poate fi atacată la judecătorul de instrucție însă din materialele dosarului rezultă că reclamantul nu şi-a exercitat acest drept, de unde rezultă că ultimul s-a conformat deciziei instituției angajatoare şi rezultatului acestei decizii, pentru ca ulterior să se adreseze cu prezenta acțiune prin care sa fie solicitat încasarea din bugetul de stat a salariului pentru perioada suspendării din funcție care nici măcar nu a contestat-o în baza prevederilor art. 200 alin. (3) Cod de procedură penală.
120. Suplimentar, cu referire la pretenția încasării plăților salariale neachitate în perioada suspendării din funcție, în sumă de 578 648, 85 lei, accentuează că salariul mediu calculat potrivit înscrisului prezentat de reclamant, reprezintă venitul brut al acestuia, din care urmau a fi calculate contribuțiile la fondul de pensii, plus sumele extrase urmare a impozitului pe venit. Mai mult ca atât, potrivit prevederilor punctului 5 din Hotărârea Guvernului RM nr, 426 din 26.04.2004, la determinarea salariului mediu, se iau în calcul ultimele 3 luni calendaristice de lucru premergătoare evenimentului de care depinde plata

respectivă (de la data de pînă la data de). Prin urmare, reclamantul a fost suspendat din funcție prin ordinul nr. 581ef din *****, lunile premergătoare fiind ianuarie, februarie şi martie 2021 pe când reclamantul în calcul face referire la lunile noiembrie 2020, decembrie 2020, ianuarie 2021, la fel indicîndu-se salariul brut.

121. Realizând o generalizare a celor expuse şi constatate, atrage atenția instanței de judecată că nu trebuie să-şi formeze o idee preconceptă conform căreia presupusa încălcare a unui drept implică în mod obligatoriu şi pertinența acțiunii şi pe cale de consecință - existenţa unui prejudiciu. Este necesar de stabilit inițial pertinența acțiunii, în sensul întrunirii condițiilor legii speciale şi deja ulterior - probarea, dacă a existat în mod veridic acel prejudiciu. Or, o poziție prestabilită denotă un efect nociv nu doar pentru societate, dar şi pentru cadrul legal, din motiv că se creează un precedent care cu trecerea timpului este tot mai greu de remediat.
122. În ședință de judecată, reprezentantul intervenientului accesoriu Procuraturii Generale nu s-a prezentat, însă prin referință, a solicitat examinarea în lipsă, motiv pentru care, instanța, în baza art. 206 alin. (1) Cod de procedură civilă, a examinat cererea în lipsa ultimilor. (f.d.131-139)
123. În ședință de judecată, reprezentantul intervenientului accesoriu Administrația Națională a Penitenciarelor, Crutco Sergiu, s-a prezentat, invocând faptul că acest litigiu nu-i afectează.

Aprecierea instanței de judecată a argumentelor părților şi cadrul legal aplicabil situației litigioase.

124. Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.
125. În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea.
126. Totodată, instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum şi argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26).
127. În conformitate cu art.118 Cod de procedură civilă, Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care

instanța le consideră dovedite. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecțiile părților şi ale altor participanți la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

128. Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
129. În ședința de judecată, s-a constatat că, la data de 21 februarie 2020 de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Maxim Gropa, a fost pornită urmărirea penală pe faptul existenței unei bănuieli rezonabile că au fost săvârșite infracțiunile prevăzute de art. 284 alin. (l) şi 286 din Codul Penal, fiind emisă ordonanța de începere a urmăriri penale. (f.d.8)
130. La 24 februarie 2021, reclamantul Munteanu Victor a fost reținut pe termen de 72 ore pe cauza penală *****, fiind emise ordonanța privind reținerea persoanei și procesul-verbal de reținere. (f.d.9-10, 11-12).
131. Succesiv, la 26 februarie 2021, a fost recunoscut în calitate de învinuit, prin ordonanța de punere sub învinuire, conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 284 alin. (l) Cod Penal.(f.d.13)
132. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2021, s-a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Maxim Gropa şi s-a aplicat în privința lui Munteanu Victor măsura preventivă- arestul preventiv pe termen de 30 zile, începând cu data de 24.02.2021, ora 15:51 până la data de 26.03.2021, ora 15:51, care a fost atacată cu recurs. (f.d.14-17)
133. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2021, a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Igor Gheorghiță împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 februarie 2021. (f.d.18-23)
134. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 martie 2021, s-a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale Maxim Gropa, fiind prelungită măsura preventivă sub formă de arest în privința lui Munteanu Victor pe termen de 30 zile începând cu data de 26.03.2021, ora 15:51 până la data de 25.04.2021, ora 15.51, care a fost atacată cu recurs. (f.d.24-29)
135. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 05 aprilie 2021 a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Igor Gheorghiță împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 26 martie 2021. (f.d.30-33)
136. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 aprilie 2021, s-a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi

Cauze Speciale, Maxim Gropa, fiind prelungită măsura preventivă sub formă de arest în privința lui Munteanu Victor pe termen de 30 zile începând cu data de 25.04.2021, ora 15:51 până la data de 15 05.2021, ora 15:51, care a fost atacată cu recurs.(f.d.34-37)

137. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 04 mai 2021, a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Igor Gheorghiță împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 aprilie 2021. (f.d.38-41)
138. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 mai 2021, s-a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile, fiind prelungită măsura preventivă sub formă de arest în privința lui Munteanu Victor pe termen dc 30 zile începând cu data de 25.05.2021, ora 15:51 până la data de 24.06.2021, ora 15:51, care a fost atacată cu recurs.(f.d.42-44)
139. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iunie 2021 a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Igor Gheorghiță împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 24 mai 2021. (f.d.45-51)
140. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 iunie 2021, s-a admis parțial demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile, s-a înlocuit măsura preventivă în privința lui Munteanu Victor din arest preventiv în arest la domiciliu pe termen de 30 zile începând cu data de 23.06.2021, ora 15:51 până la data de 24.06.2021, ora 15:51, fiind aplicată măsura preventivă -arestul la domiciliu începând cu data de 24.06.2021, ora 15:51 până la data de 24.07.2021, ora 15:51, care a fost atacată cu recurs. (f.d. 53-56)
141. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 01 iulie 2021, a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Liliana Bînzari împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 23 iunie 2021. (f.d.57-60)
142. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 iulie 2021, s-a admis demersul procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile, fiind prelungit arestul la domiciliu începând cu data de 24.07.2021, ora 15:51 până la data de 23.08.2021, ora 15.51, care a fost atacată cu recurs. (f.d.62-63)
143. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 26 iulie 2021, a fost respinsă cererea de recurs depusă de avocatul Liliana Bînzari împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 iulie 2021. (f.d.64-66)
144. La 23 august 2021, procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile, a emis în privința lui Munteanu Victor, ordonanța privind prelungirea măsurii preventive, obligația de a nu părăsi localitatea pe termen de 60 zile, până la data de 22.10.2021, ora 16:00. (f.d. 67-68)
145. Succesiv, la 21 octombrie 2021, procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile a emis Ordonanța privind prelungirea măsurii preventive în privința lui Munteanu Victor, obligația de a nu părăsi localitatea pe termen de 60 zile, până la data de 22.12.2021, ora 16:00. (f.d.69-70)

146. În această ordine de idei, instanța de judecată constată că, la ***** a fost emis ordinul ***** „Cu privire la suspendarea raportului de serviciu cu dl Victor Munteanu”, potrivit căruia a fost suspendat raportul de serviciu cu dl Munteanu Victor *****comisar principal de justiție, director adjunct al Penitenciarului nr. 13-Chișinău al Administrației Naționale a Penitenciarelor până la soluționarea definitivă a cauzei penale, în baza demersului procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale,***** din 03.03.2021. (f.d.77)
147. Prin ordonanța din 27 aprilie 2023, procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale, Golban Vasile, reclamantul Munteanu Victor, a fost scos de sub urmărire penală, din motiv că fapta sa nu întrunește elementele infracțiunii.(f.d. 79-86.)
148. Totodată, se atestă că, la 11 mai 2023, reclamantul Munteanu Victor, a fost reîncadrat în funcție, în temeiul ordinului ***** „Cu privire la reîncadrarea în funcție a domnului Victor Munteanu”. (f.d.78)
149. Inițial, instanța de judecată notează că legea cadru, care reglementează cazurile, modul şi condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanțele judecătorești, este Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25.02.1998.
150. Noțiunea de acțiuni ilicite, este definită de legea evidențiată supra ca fiind, acele acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).
151. Instanța de judecată determină că reținerea persoanei, punerea sub învinuire, aplicarea arestului preventiv, aplicarea arestului la domiciliu, aplicarea măsurii preventive sub forma obligațiunii de a nu părăsi localitatea şi ulterior de scoaterea a persoanei de sub urmărire penală din 27 aprilie 2023, în privința lui Munteanu Victor, se raportează la acțiunile organului de urmărire penală, ca fiind concordate definiției stabilite de lege, referitor la termenul de acțiuni ilicite. Corespunzător, reclamantului Munteanu Victor i-a fost încălcat dreptul de a nu fi tras ilegal la răspundere penală.
152. Conform prevederilor art. 2007 alin. (1) din Codul civil, prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: a) condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu

părăsi localitatea; b) aplicare ilegală, în calitate de sancțiune contravențională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunității; c) acțiuni sau inacțiuni care au dus, după caz, la: – constatarea de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin hotărâre, a încălcării drepturilor sau libertăților fundamentale ale unei persoane şi dispunerea achitării unor sume în beneficiul acesteia;–pronunțarea unei hotărâri de către o instanță judecătorească națională, ca urmare a condamnării statului de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin care s-a dispus achitarea unor sume din contul statului.

153. De menționat că legea cadru ce reglementează raportul juridic material dedus judecății este Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998.
154. În această ordine de idei, conform prevederilor art. 3 aliniatele (1) și (2) din Legea enunțată, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum şi în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanțele judecătorești.
155. Conform prevederilor art. 6 din aceeași Lege, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilit de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.
156. Totodată, conform art. 10 din Legea enunțată, dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea şi în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6.
157. În această ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 2036 aliniatele (1), (2) și (3) din aceeași Lege, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce

atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității şi în alte cazuri prevăzute de lege.

158. Instanța de judecată consemnează că prin cererea de chemare în judecată reclamantul Munteanu Victor solicită constatarea încălcării drepturilor, încasarea prejudiciului material, a coeficientului de inflație și a prejudiciului moral, cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală.
159. În acest sens, instanța de judecată notează că prin prisma Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, instanța de judecată are aptitudinea de a determina cazurile, modul şi condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanțele judecătorești.
160. La caz, instanța de judecată constată că în cadrul urmăririi penale pe dosarul nr.2020760038, reclamantul Munteanu Victor, a fost supus măsurilor preventive din 24.02.2021 până pe 22.12.2021 (în total 303 zile), dintre care sub arest preventiv din 24.02.2021 până pe 23.06.2021 (în total 4 luni), din 24.06.2021 până pe 23.08.2021 sub arest la domiciliu (2 luni) şi sub obligația de nepărăsire a localității, alte 4 (patru) luni, iar la 27 aprilie 2023, procesul pe cauza dată a fost clasat, reclamantul fiind scos de sub urmărire penală.
161. Mai mult, instanța relevă și faptul că scoaterea reclamantului de sub urmărire penală a fost efectuată în temeiul prevederilor pct.3) art.275 Cod de procedură penală, adică când fapta nu întrunește elementele infracțiunii, circumstanță ce atestă faptul că reclamantul deține calitatea de subiect, în sensul Legii nr.1545 din 25.02.98.
162. Având în vedere constatările enunțate *supra*, se deduce cu certitudine, că deznodământul procesului judiciar trebuie considerat ca fiind un criteriu esențial pentru compensarea prejudiciului suferit de persoana pusă sub acuzație. Mai mult, reieşind din prevederile art. 284 alin. (1) Cod de procedură penală, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată.
163. Prin urmare, la caz ordonanță de scoatere de sub urmărire penală emisă nu a fost determinată de încălcări prevăzute de lege, aceasta fiind determinată de inaplicabilitatea

art.6 din Legea nr.1545 din 25.02.1998, dar despre o ordonanță, prin care se constată, că acuzația în materie penală adusă persoanei, este neîntemeiată.

164. Reprezentantul pârâtului a accentuat că prezenta acțiune civilă este neîntemeiată, în condițiile în care, conform prevederilor enunțate rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept şi judecătorești atrage răspunderea statului, important şi necesar fiind să se constate ilegalitatea actului procedural emis de către organul de drept, astfel că dacă se demonstrează printr-un act judecătoresc de dispoziție irevocabil (decise în cadrul procedurilor penale), că acțiunile întreprinse de către organul de urmărire penală sânt/au fost/ilegale, atunci dreptul la despăgubire apare indiferent de faptul dacă este vinovată sau nu persoana.

165. În această ordine de idei, instanța de judecată relevă că, reieșind din concluziile derivat din deciziile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, că din perspectiva naturii, duratei, efectelor, modalității de executare și a intensității, atât măsura arestului preventiv, cât și măsura preventivă a arestului la domiciliu privesc o interferență majoră în dreptul la libertate individuală a persoanei și trebuie să îndeplinească trei condiții, să se bazeze pe o suspiciune rezonabilă, să fie luată de autoritatea competentă și să fie legală și în conformitate cu procedura prevăzută de lege. Curtea a reiterat că art.5 par.5 din Convenție creează un drept direct la reparații cu condiția că instanțele naționale sau cea europeană să constate că solicitantul a fost privat de libertatea sa, contrar art.5 par.1-4 din Convenție (hotărârea din 29.11.1988, cauza Brogan și alții împotriva Regatului Unit, hotărârea din 14.01.2014, cauza Sâncraian împotriva României).

166. Subsecvent, se atestă că și Constituția Republicii Moldova, în art.25, permite limitarea libertății individuale în scopul bunei desfășurări a procesului penal, însă existența unei măsuri privative de libertate, care îndeplinește cerințele de legalitate cuprinse în Codul de procedură penală și art.5 par.1 lit.c) din Convenție, fiind dispusă potrivit legii, dar devenind nedreaptă ca urmare a unei soluții de respingere pe fond a acuzației în materie penală formulată, nu înseamnă că atingerea adusă libertății individuale nu ar trebui reparată. Cu alte cuvinte, condiționarea dreptului la despăgubiri de caracterul legal al măsurii privative de libertate, este de natură să creeze diverse grade de comparație ale nevinovăției.

167. Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului consideră că, prezumția de nevinovăție înseamnă că, în cazul în care a existat o acuzație penală și procedurile penale s-au încheiat printr-o achitare, persoana care a fost subiectul procedurilor penale este nevinovată în fața legii și trebuie să fie tratată într-o manieră compatibilă cu această stare de nevinovăție.

168. În acest sens, prin urmare, prezumția de nevinovăție va subzista după încheierea procedurilor penale, pentru a se asigura că, în ceea ce privește orice acuzație care nu a fost dovedită, nevinovăția persoanei în cauză este respectată [Hotărârea din 12 iulie 2013, pronunțată în Cauza Allen împotriva Regatului Unit, paragraful 103].

169. Totodată, prin hotărârea din 25 aprilie 2006, pronunțată în Cauza Puig Panella împotriva Spaniei, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că exprimarea unei suspiciuni

asupra nevinovăției unui acuzat este acceptată atâta timp cât încetarea procesului penal nu are ca rezultat o decizie pe fondul acuzației, dar astfel de suspiciuni nu pot fi menținute după o achitare care a devenit definitivă [a se vedea şi Hotărârea din 13 iulie 2010, pronunțată în cauza Tendam împotriva Spaniei]. Prin urmare, cauza Puig Panella are în vedere dreptul persoanelor achitate la despăgubire, stabilind că aceste persoane nu pot fi exceptate de la dreptul la despăgubire, pe motiv că nu s-a stabilit că au săvârşit sau nu fapta cu vinovăția cerută de lege, pentru că, în caz contrar, s-ar încălca însăși prezumţia lor de nevinovăție. Astfel, chiar dacă această cauză a vizat o anumită categorie de hotărâri de achitare, ceea ce se desprinde, ca principiu, din aceasta este că, indiferent de motivul achitării, prezumţia de nevinovăție este menținută, iar aceste persoane trebuie să beneficieze de același tratament juridic sub aspectul dreptului la despăgubire.

170. Ca urmare, instanța decelează că dacă în cazul în care o măsură privativă de libertate a fost luată în condiții nelegale, statul datorează despăgubiri, indiferent de rezultatul procesului penal, tot astfel și privarea de libertate a unei persoane față de care, analizând fondul acuzației, statul nu reușește să răstoarne prezumția de nevinovăție, aceasta reclamă un necesar drept la despăgubire, deoarece orice acțiune a statului, chiar legală fiind, prin finalitatea sa devine injustă, nedreaptă pentru cetățean, astfel ca aceasta devine nejustificată și, în consecință, ilicită, care angajează răspunderea în temeiul art.6 din Legea nr.1545 din 25.02.1998.
171. Având în vedere circumstanțele enumerate instanța constată cu certitudine temeiurile și condițiile aplicării prevederilor Legii nr.1545 din 25.02.98, prin răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise de organul de urmărire penală, procuratură și instanțele judecătorești în cadrul cauzei penale nr. 2020760038 de învinuire a reclamantului Munteanu Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 284 alin. (l) Cod Penal, în coraport cu art. 5 din Convenție.
172. Cu referire la pretenția de încasarea a prejudiciului material, instanța de judecată notează faptul că prejudiciul material suportat reprezintă cheltuielile reale, pierderile și costurile măsurabile suportate în urma atragerii ilegale la răspundere penală. În corespundere cu art.1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial(material), iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Astfel, temeiul răspunderii delictuale prin prisma normei de drept reiterate supra, este componența delictului civil, care la rândul său constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.
173. Așadar, componența delictului civil include elementele obligatorii ca: prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția, acestea fiind condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale.
174. În conformitate cu prevederile art.7, lit. a) din legea indicată supra, în cazurile menționate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie salariul şi

alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existența, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite.

175. În acord, art. 8, alin. (1) din același act, cuantumul sumelor de compensare a prejudiciului, prevăzute la art. 7 lit. a), se calculează pornindu-se de la câștigul mediu lunar al persoanei fizice la momentul cauzării prejudiciului, cu aplicarea coeficientului de inflație.
176. În această ordine de idei, potrivit prevederilor art. 8, alin. (3), lit. a) din legea precitată, pentru cuantificarea prejudiciului reparabil, câștigul mediu lunar se calculează după cum urmează persoanelor angajate prin contract de muncă - prin aplicarea modului de calculare a salariului mediu în conformitate cu legislația.
177. La caz, instanța determină că, în cadrul examinării cauzei penale precizate, reclamantul Munteanu Victor, în baza demersului procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate şi Cauze Speciale,***** din ***** a fost suspendat din funcție la *****, prin ordinul ***** „Cu privire la suspendarea raportului de serviciu cu dl Victor Munteanu”.
178. Totodată, se atestă că, la 11 mai 2023, reclamantul Munteanu Victor, a fost reîncadrat în funcție, în temeiul ordinului ***** „Cu privire la reîncadrarea în funcție a domnului Victor Munteanu”. (f.d.78)
179. Astfel, instanța de judecată atestă că reclamantul pentru o perioadă de 303 zile a fost impus să își probeze nevinovăția în fața organului de urmărire penală, organelor procuraturii și instanțelor judecătorești.
180. Totodată, ultimul pentru perioada 25.02.2021-10.05.2023 a fost privat de dreptul de a-și exercita atribuțiile de serviciu și de a fi remunerat pentru munca sa, prin salariu, care constituia unica sursă de venit.
181. Instanța de judecată conchide că prejudiciul material solicitat de reclamant este probat în modul corespunzător prin ordinele de suspendare și reîncadrare în funcție, astfel se resping argumentele pârâtului, ca declarative.
182. Referitor la argumentele părții pârâte precum că existența unei ordonanțe de scoatere de sub urmărire penală nu denotă faptul că organul de urmărire penală a admis acțiuni ilicite, instanța de judecată atestă că art.6 lit. b) dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare, raționament din care respinge pretențiile părții pârâte ca neîntemeiate.
183. Instanța de judecată notează că într-o societate democratică atribuția de bază a statului este protecția persoanei. Prin instituirea normelor procesual-penale, statul urmărește scopul de a proteja persoana şi societatea de infracțiuni, dar, în același timp, să protejeze persoana şi societatea de abuzurile persoanelor investite cu atribuții de cercetare a infracțiunilor, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată.
184. Pe cale de consecință, instanța de judecată constată temeinicia pretenției de reparare a prejudiciului material, sub forma de salariu mediu pentru perioada 25.02.2021-10.05.2023,

în mărime de 578 648,85 lei, calculat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 426 din 26.04.2004 privind aprobarea Modului de calculare a salariului mediu, pct. 3, 5, 6, 7, 10 (2) și a prejudiciului material, cu titlu de coeficient al inflației calculat din salariu pentru perioada februarie 2021 – aprilie 2023, în mărime de 150 150,65 lei, suportat pe perioada examinării dosarului penal cu privire la acuzarea lui Munteanu Victor în comiterea infracțiunii de la art. art. 42 alin. (2), 46, 284 alin. (l) Cod Penal.

185. Cu referire la pretenția de încasare a prejudiciului moral, instanța de judecată reține că potrivit art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.
186. Concomitent, instanța de judecată relevă că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește proba prejudiciului moral, constatând în repetate rânduri că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A. împotriva Norvegiei, nr. 28070/06, 9 aprilie 2009).
187. Conform art. 2036 Cod Civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparația prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului , muncii neremunerate în folosul comunității şi în alte cazuri prevăzute de lege. Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacție echitabilă persoanei vătămate doar când aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat și persoana vătămată astfel va putea obține o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit. Dreptul la despăgubire pentru atingerile aduse drepturilor personale nepatrimoniale poate fi cesionat numai în cazul în care a fost stabilit printr-o tranzacție sau printr-o hotărâre judecătorească definitivă.
188. Potrivit art. 2037 Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază

instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului. La aprecierea cuantumului compensației pentru prejudiciu moral, instanța de judecată trebuie să țină cont de comportamentul părților, importanța procesului pentru reclamant, precum și de durata examinării procedurii judiciare, fiind apreciat ce a pierdut persoana pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial, atât la moment, cât și pentru viitor.

189. Pe lângă gravitatea prejudiciului moral ce trebuie luată în considerare pentru stabilirea despăgubirii, este imperioasă analiza criteriului de echitate. Or, dacă gravitatea prejudiciului moral este considerabilă, și despăgubirea ce urmează a fi acordată trebuie să fie una substanțială. Astfel, despăgubirea trebuie să fie una justă, rațională, echitabilă, adică în așa fel stabilită încât să asigure efectiv o compensație suficientă, dar nu exagerată, a prejudiciului moral suferit.
190. Subsecvent, instanța de judecată notează că prin prisma obiectului speței supuse examinării, că reclamantul a fost plasat sub urmărire penală din data de 24.02.2021 până la 27 aprilie 2023, data la care a fost pus sub învinuire pentru infracțiunea prevăzută de art. 42 alin. (2), 46, 284 alin. (l) Cod Penal, iar ulterior la 27 aprilie 2023, a fost scos de sub urmărire penală, pe motivul lipsei elementelor componenței de infracțiune incriminate.
191. În acest context, instanța de judecată, accentuează faptul că criteriul echității presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă și nicidecum să aibă efect compensatoriu sau exagerat.
192. La caz, instanța de judecată constată că, în urma acțiunilor organelor de drept, reclamantului Munteanu Victor, i-au fost cauzate suferințe psihice, anume: intimidare, umilință, disconfort exprimat prin lezarea onoarei, demnității reputației profesionale, fiindu-i știrbită imaginea de fost colaborator al organelor interne, de actual colaborator al instituției penitenciare. Totodată, în perioada în care s-a aflat sub urmărire penală a fost lipsit de posibilitatea să se manifeste profesional, să avanseze în serviciu, să fie stimulat pentru succese pe care putea să le obțină, iar acuzarea care i-a fost adusă a fost intens mediatizată, a declanșat un val de mânie, ură din partea societății. Inițierea cauzei penale, a avut repercusiuni negative asupra sa, ducând la pierderea prestigiului moral, a credibilității, creindu-i-se arbitrar o imagine nesatisfăcătoare.
193. Subsecvent, instanța de judecată, notează că jurisprudența CtEDO a statuat cu valoare de principiu că, demnitatea umană stă la baza interzicerii faptelor prevăzute de articolul 3, iar practica recentă a inclus reputația în sfera de aplicare a art. 8, care ocrotește viața privată și de familie.
194. Prin practica sa constantă, CtEDO a integrat dreptul la reputație în sfera de protecția a art. 8, care garantează viața privată și de familie, motivând că viață privată conține dezvoltarea

personalității fiecărui individ în relațiile cu semenii săi, fără ingerințe din exterior, iar reputația persoanei face parte din identitatea sa personală și integritatea psihologică, motiv pentru care intră în domeniul de aplicare al vieții private (Pfeifer contra Austriei).

195. Raportând cadrul legal incident raportului juridic litigios la circumstanțele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial încasarea prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei, sumă ce reprezintă un cuantum justificat și proporțional gravității faptelor și circumstanțelor, în condițiile în care au fost probată și justificată încălcarea unui drept.
196. Cu privire la pretenția de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, instanța de judecată reține că, potrivit prevederilor art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
197. La caz, instanța atestă că, prin cererea de chemare în judecată reclamantul Munteanu Victor solicită compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în mărime de 25 000 lei, anexând în acest sens copia bonului de plată seria ***** (f.d. 147)
198. Astfel, analizând complexitatea cauzei și acțiunile avocatului Bînzari Liliana pe parcursul examinării cauzei civile, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial cerința de încasare a cheltuielilor de judecată și de a încasa în beneficiul lui Munteanu Victor din contul statului, prin intermediul Ministerului Justiției, cheltuieli de asistență juridică în cuantum de 15 000 lei.
199. În conformitate cu art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Victor împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală și Administrația Națională a Penitenciarelor privind constatarea încălcării drepturilor, încasarea prejudiciului material, a coeficientului de inflație și a prejudiciului moral.

Se constată încălcarea dreptului la libertate și siguranță, prevăzut de art.5 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, a lui Munteanu Victor.

Se încasează de la stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Munteanu Victor, suma prejudiciului material, sub forma salariului pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă 25.02.2021 – 10.05.2023, în mărime de 578 648,85 (cinci sute șaptezeci și opt mii șase sute patruzeci și opt,85) lei și coeficientul al inflației calculat din salariu pentru perioada februarie 2021 – aprilie 2023, în mărime de 150 150,65 (o sută cincizeci mii o sută cincizeci,65) lei.

Se încasează de la stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Munteanu Victor, suma prejudiciului moral, în sumă de 200 000 (două sute mii) lei.

Se încasează de la stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Munteanu Victor costul cheltuielilor de asistență juridică de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței, Gheorghe Stratulat

judecătorul